

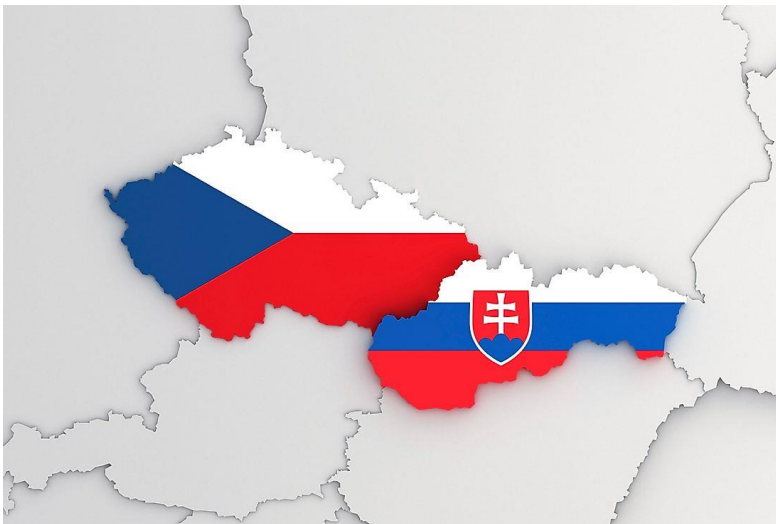
1989 során egy tüntető hullám sodort végig Kelet-Európán. Csehszlovákiába november 16-án jutott el, amikor Pozsonyban diákok gyűltek össze egy békés tüntetésre a kommunista rendszer ellen. Másnap, november 17-én, Prágában szintén diákok kezdték kritizálni a rezsimet egy hatóságok által jóváhagyott megemlékező felvonulás alatt.

Mindezek következtében egy nemzeti mozgalom indult el, melyet ma “bársonyos forradalomként” ismerünk. 1989. november 18-án a csehek megalapították a Civil Fórumot, melybe a Charta '77 emberjogi vezetői is bekerültek, köztük Václav Havel. A kezdeményezés célja az volt, hogy a különböző ellenzéki pártokat összefogja és tárgyalásokat kezdjen a kormánnyal. Ezzel párhuzamosan a szlovákok létrehozták a Nyilvánosság az Erőszak Ellen nevű mozgalmat. November 27-én általános sztrájkot hirdettek, ezalatt az emberek szabad választásokat és a pártállam eltörlését követelték.

A kommunista párt kénytelen volt kompromisszumot kötni az ellenzékkel, így november 29-én véget ért politikai egyeduralma, és a Civil Fórum, illetve a Nyilvánosság az Erőszak Ellen tagjai is bekerültek a kormányba. 1990 júniusában megtartották 1946 óta az első választásokat Csehszlovákiában, amikor Václav Havelt választották meg elnöknek. Hivatalosan is elkezdődött a demokratikus rendszer bevezetése. Az 1992-es választások után Václav Klaus lett a cseh, Vladimir Mečiar pedig a szlovák miniszterelnök. Azonban a demokráciával járó szabadság régóta leülepedett feszültséget hozott a felszínre a csehek és szlovákok között, mindkét nemzet politikai autonómiára és kulturális identitásra vágyott. A két köztársaság békés, együttműködő tárgyalásokat követően megszavazta, hogy Csehszlovákiát megszüntetve két külön országgá váljanak szét. 1993. január 1-től Csehország és Szlovákia önállóan, saját útjukat folytatva működnek.

Szlovákia elsődleges külpolitikai céljává vált az Európai Unióhoz való csatlakozás, de ahhoz, hogy ez megtörténhessen, számos feltételt kellett az elmúlt időben teljesítenie. Elengedhetetlenek voltak a politikai, jogi és gazdasági reformok, valamint az uniós szabályok és elvek elfogadása, végrehajtása. Folyamatos jelleggel kell tiszteletben tartsa és gyakorlatba fektesse az EU hat alapvető értékét, amelyek a következők: az emberi méltóság és emberi jogok tiszteletben tartása, beleértve a kisebbségek jogait is, valamint a szabadság, demokrácia, egyenlőség és jogállamiság. Szlovákia jelentkezését, miszerint EU-tagállam szeretne lenni, már 1995-ben beküldte Vladimir Mečiar, de csak tavaly, 2003. április 16-án írták alá a csatlakozási szerződést. A csatlakozási tárgyalások alatt az ország nem kérvényezett semmilyen változtatást az *acquis communautaire*, vagyis a közösségi vívmányok bevezetésével kapcsolatban. Ez azt

jelenti, hogy teljes mértékben elfogadta azoknak a közös jogoknak és kötelezettségeknek összességét, amelyek a tagállamokat az Európai Unióhoz kötik. Viszont átmeneti időszakok létrehozását igényelte, ami indokolt volt a szlovák gazdaság teljesítményének javítása érdekében. Végül idén, 2004. május 1-én, tíz másik országgal egyszerre, köztük Csehországgal is, Szlovákia az EU teljes jogú tagja lett.

Az ország csupán kicsit több, mint tíz éve működik önálló államként, ezért remélhetőleg nagy mértékben fogja formálni ez a változás, sok új lehetőséget és előrehaladást jelent majd számára. Az unió biztonságot, gazdasági fejlődést hoz magával, megerősíti a demokratikus rendszert, és hajtóereje a belföldi reformoknak. De mindemellett, nem utolsó sorban, szimbolikus jelentése is van. Letépi az ország "keleti blokk" bélyegét, segít abban, hogy kitörjön ebből a skatulyából és véglegesen maga mögött hagyja a Szovjetuniótól kapott terhet. A szlovák polgárokban megerősödhet az európai identitás fogalma, az ország kapcsolatokat alakíthat ki a többi EU-tagállammal a közös elveknek és az együttműködésnek köszönhetően.

Szlovákia tökéletesen mutatja be, ahogy egy állam kiemelkedik és szintet lép a kommunista rendszer után, folyamatos fejlődés és újítások által. Vajon sikerül ezt fenntartania az EU-hoz való csatlakozása után is? Figyelemmel követhetjük majd az évek alatt, remélve, hogy céljaként megőrzi, sőt tovább fejleszti a pozitív, felfele törekvő mentalitását, amiről eddig is bizonyosságot tett.

Felhasznált irodalom:

<https://www.britannica.com/topic/Velvet-Divorce>

<https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/slovakia/>

<https://www.britannica.com/topic/Czechoslovak-history/Velvet-Revolution-and-Velvet-Divorce>

<https://www.ardal.sk/en/economy/basic-information-about-sr/sr-and-eu#:~:text=The%20application%20of%20Slovakia%20for,June%201995.>

<https://www.theguardian.com/world/from-the-archive-blog/2019/nov/13/czechoslovakia-velvet-revolution-november-1989>

<https://www.quora.com/What-was-the-significance-of-the-Czechoslovakian-Velvet-Revolution-in-1989>

<https://www.worldatlas.com/articles/what-was-the-velvet-divorce.html>

<https://spectator.sme.sk/c/20817037/slovakia-celebrates-14-years-in-eu.html>